

APSTIPRINU:
SIA „Liepājas tramvajs”
Valdes loceklis

_____ A.PUKS

2019.gada 01.aprīlī

**SABIEDRĪBAS AR IERŌBEŽOTU ATBILDĪBU
„LIEPĀJAS TRAMVAJS”**

ĒTIKAS KODEKSS

Preambula

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Liepājas tramvajs” (turpmāk – Uzņēmums) Ētikas kodekss (turpmāk – Kodekss) ir Uzņēmuma darbinieka morāles un tikumības noteikumu kopums, kurus brīvprātīgi un individuāli pieņem katrs darbinieks darba līguma parakstīšanas brīdī ar Uzņēmuma valdes locekli. Uzņēmuma valdes loceklim ir pienākums organizēt visu Uzņēmumā strādājošo darbinieku iepazīstināšanu ar Ētikas kodeksu, nodrošinot Kodeksā iekļauto prasību ievērošanu.

I Vispārīgie noteikumi

1. **Kodeksa mērķis.** ir veidot un nodrošināt komercdarbības praksi, kas balstīta uz ētikas pamatprincipiem un palīdzēt darbiniekam rast atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar dažādām ētikas problēmām.
2. **Uzņēmuma darbiniekam savā darbībā ir pienākums ievērot Kodeksu:**
 - 2.1. Darbiniekam ir saistoši Kodeksā ietvertie ētikas principi un normas, kas jāievēro attiecsmē pret darbu, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar valsts, pašvaldības un nevalstiskajām institūcijām, un biznesa partneriem.
 - 2.2. Situācijās, kas nav minētas šajā Kodeksā, darbinieks rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām.
 - 2.3. Lai sasniegtu Uzņēmuma mērķus, darbinieki ievēro šādus ētikas pamatprincipus:
 - 2.3.1. godīgumu un taisnīgumu;
 - 2.3.2. atbildīgumu;
 - 2.3.3. objektivitāti un neatkarību;
 - 2.3.4. atklātību;
 - 2.3.5. konfidencialitāti;
 - 2.3.6. profesionalitāti;
 - 2.3.7. cieņu.
3. **Kodeksa uzdevumi ir:**
 - 3.1. veicināt darbinieka likumīgu un godprātīgu darbību Uzņēmuma un sabiedrības interesēs.
 - 3.2. novērst iespējamus interešu konfliktus – situācijas, kurās darbiniekam, pildot savus pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar darba pienākumiem saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šī darbinieka, tā radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

II Uzņēmuma darbinieka profesionālās ētikas pamatprincipi

4. Uzņēmuma darbiniekam, pildot savus amata pienākumus, kā arī ikdienā, ir pienākums ievērot sekojošus profesionālās ētikas pamatprincipus:
 - 4.1. **Godīgumu un taisnīgumu:**
 - 4.1.1. darbinieks izturas godprātīgi pret saviem pienākumiem, principiāli rīkojas ikvienā negodīgas rīcības gadījumā;
 - 4.1.2. darbinieks rīkojas taisnīgi, ievērojot personu vienlīdzību likuma priekšā un neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādai no tām;
 - 4.1.3. darbiniekam ir augsta tiesiskā apziņa, viņš rīkojas profesionāli, tikai un vienīgi saskaņā ar normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem;
 - 4.1.4. uzņēmuma lietvedība ir objektīva, precīza un godīga.
 - 4.2. **Atbildīgumu:**
 - 4.2.1. lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu, darbinieks amata pienākumus veic atbildīgi, izmantojot savas zināšanas, prasmes un darba pieredzi;
 - 4.2.2. darbinieks ir uzticīgs Uzņēmuma darbības mērķiem un pamatvērtībām;

- 4.2.3. darbinieks ir uzņēmīgs, mērķtiecīgs un cenšas sasniegt labākos rezultātus regulāri papildinot savas profesionālās zināšanas, izrādot pašiniciatīvu un izsaka savus priekšlikumus darba pilnveidošanai;
 - 4.2.4. darbinieki apzinās sava amata prasības un nosacījumus, kā arī savas darbības ieguldījumu, tādēļ izjūt personisku atbildību par veiktā darba kvalitāti Uzņēmuma kopīgo mērķu sasniegšanai;
 - 4.2.5. darbinieks savus pienākumus veic profesionāli un savlaicīgi, ievērojot precizitāti, lai nodrošinātu Uzņēmuma darba efektivitāti un kvalitāti. Darbinieki veic tādus pienākumus un pieņem tādus lēmumus, kas atbilst viņa kompetences līmenim.
- 4.3. **Objektivitāti un neatkarību:**
- 4.3.1. pieņemot lēmumus, darbinieks ņem vērā tikai objektīvu un pārbaudītu informāciju, pamatojas uz iegūtajiem faktiem un pierādījumiem;
 - 4.3.2. darbinieks savu pienākumu izpildē un lēmumu pieņemšanā norobežojas no personīgajām interesēm un ārējās ietekmes (citu personu politisku, reliģisku vai sociālu grupu interesēm, pakļaušanās sabiedrības protestiem vai bailēm no kritikas).
- 4.4. **Atklātību:**
- 4.4.1. saskaņā ar Latvijas likumdošanu, Uzņēmumā tiek nodrošināta dokumentu caurskatāmība un pieejamība, tādējādi nodrošinot klientiem un sabiedrībai pieeju visai Uzņēmuma informācijai, kas nav atzīta par konfidenciālu, komercnoslēpumu saturošu;
 - 4.4.2. uzņēmuma valdei lēmumu izstrādē, pieņemšanā un izpildē jābūt atklātai, vienlaicīgi nodrošinot arī konfidenciālas un komercnoslēpumu saturošas informācijas aizsardzību.
- 4.5. **Konfidencialitāti:**
- 4.5.1. darbinieks informāciju, kas viņam kļuvusi zināma, pildot darba vai amata pienākumus, nedrīkst prettiesiski izpaust vai izmantot mērķiem, kas nav saistīti ar amata pienākumu veikšanu vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanu;
 - 4.5.2. darbinieks aizsargā gan uzņēmuma īpašumu, gan konfidenciālo, gan komercnoslēpumu saturošo informāciju un neizmanto to privātu mērķu sasniegšanai;
 - 4.5.3. darbinieks, paužot informāciju, kas saistīta ar Uzņēmuma darbību, ir piesardzīgs, apzinoties, ka katra atsevišķa darbinieka rīcība veido kopējo Uzņēmuma tēlu sabiedrībā;
 - 4.5.4. darbinieks sniedz Uzņēmumam nepieciešamo personīgo informāciju, kura tiek saglabāta konfidenciāla un netiek publiskota. Tās publiskošana iespējama tikai iepriekš saskaņojot ar darbinieku;
 - 4.5.5. uzņēmuma saziņa ar plašsaziņas līdzekļiem notiek ar attiecīgā darbinieka starpniecību, ievērojot plašsaziņas līdzekļu vienlīdzību gan informācijas sniegšanas laika, gan tās satura ziņā. Tas nepieciešams, lai sabiedrība varētu saņemt skaidru, nepārprotamu un drošu informāciju par Uzņēmuma politiku un tās īstenošanu.
- 4.6. **Profesionalitāti:**
- 4.6.1. uzņēmums strādā saskaņā ar starptautiskajām tiesību normām, nacionālajiem likumiem, noteikumiem un regulām, kas attiecas uz attiecīgo komercdarbības nozari. Darbiniekam savā darbībā jāievēro Latvijas Republikas Satversme, valsts un personu likumīgās intereses, profesionālās uzvedības prasības, amata apraksta un darba līguma noteikumi;
 - 4.6.2. darbinieks rūpējas par nepārtrauktu profesionālās kvalifikācijas celšanu un pieredzes gūšanu: ir uzņēmīgs, mērķtiecīgs, izrāda iniciatīvu, regulāri papildina savas profesionālās zināšanas lasot nozares literatūru, apmeklējot seminārus un izglītojošus

kursus, kā arī seko līdzi procesiem atbilstošajā nozarē Latvijā un pasaulē, un sniedz priekšlikumus darba uzlabošanai un pilnveidošanai;

4.6.3. darbinieks veicot savus pienākumus:

- a) neizmanto līdzekļus, kas varētu diskreditēt viņa profesiju vai Uzņēmumu;
- b) nepārvērtē savas spējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi;
- c) nenoniecina citu darbinieku darbu;

4.6.4. darbinieks neiesaistās darbībā, profesijā vai pasākumā, kas var mazināt viņu godprātību, objektivitāti un neatkarību, vai mazināt Uzņēmuma reputāciju.

4.7. Cienī:

4.7.1. darbiniekam darba attiecībās jāievēro savstarpēja cieņa, jābūt pieklājīgam, iecietīgam un izpalīdzīgam gan pret kolēģiem, gan pret citām personām;

4.7.2. darbinieks atbalsta citu darbinieku darbu, kā arī izvairās kritizēt citu kolēģi, nedodot iespēju sevi aizstāvēt un pilnībā izteikties;

4.7.3. attieksmei un runai jābūt saprotamai, lietišķai un labvēlīgai;

4.7.4. ar savu rīcību vai izteikumiem nedrīkst diskriminēt vai apvainot savus kolēģus, apmeklētājus, priekšniekus un padotos neatkarīgi no viņu izcelsmes, dzimuma, sociālā stāvokļa, rases, nacionālās piederības un attieksmes pret reliģiju;

4.7.5. nedrīkst pieļaut kolēģu un citu personu pazemošanu, publisku kritiku, cinisku attieksmi, nomelnošanu, uz kļūdām darba procesā jānorāda personīgi;

4.7.6. jāizvairās no augstprātības un autoritāra vadības stila attiecībā pret pārējiem kolēģiem.

III Interēšu konflikta novēršana un amatu savienošana

5. Darbinieks ir informēts par normatīvo aktu prasībām interēšu konflikta jautājumos, pārzina iespējamās riska jomas, kurās šādi konflikti var rasties.
6. Interēšu konflikts rodas situācijā, kad darbiniekam ir personiskas intereses, kas ietekmē vai var ietekmēt godīgu un objektīvu darba vai amata pienākumu veikšanu.
7. Darbinieks atsakās no darba pienākumu veikšanas vai amatpersonas amata savienošanas visos gadījumos, kad ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta darbinieka darbības objektivitāte un neitralitāte, lai sabiedrībā nerastos iespaids, ka darbinieks rīkojas interēšu konflikta situācijā un ka viņš pieņem lēmumus vai piedalās lēmumu pieņemšanā personisko interēšu vai apsvērumu ietekmē.
8. Darbinieks lēmumus pieņem vienīgi Uzņēmuma un sabiedrības interesēs, ievērojot Ētikas kodeksa normas. Darbinieks neizmanto amata stāvokli un Uzņēmuma resursus privāto interēšu risināšanai, personiska labuma vai citu personu savtīgu labumu gūšanai.
9. Darbinieks atsakās no tādu pienākumu veikšanas un lēmumu pieņemšanas, kas saistīti ar savām un citu personu personiskajām vai mantiskajām interesēm.
10. Par situāciju, kurā darbiniekam, pildot amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar ieņemamo amatu saistītas darbības, kas var ietekmēt (vai radīt iespaidu par šādu ietekmi) darbinieka, tā ģimenes locekļa, radnieka, vai darījumu partnera personiskās vai mantiskās intereses, darbinieks informē Uzņēmuma valdi, lai novērstu šādu situāciju.
11. Darbiniekam ir pienākums sniegt informāciju par viņam zināmiem koruptīviem nodarījumiem, kā arī ne tikai par paša iespējamu nonākšanu interēšu konflikta situācijā, bet arī par citu valsts amatpersonu iespējamu atrašanos interēšu konflikta situācijā.
12. Darbinieks informāciju par iespējamiem, viņam zināmiem koruptīviem nodarījumiem un interēšu konfliktiem rakstveidā iesniedz Uzņēmuma valdei.

13. Darbinieks pildot pienākumus, ievēro objektivitāti un neitralitāti (profesionālo neatkarību), atturas no darbības, kuras dēļ darbinieka vai institūcijas godprātība, objektivitāte vai neitralitāte var tikt apšaubīta.
14. Darbinieks nepieļauj nonākšanu interešu konflikta situācijā un laikus informē Uzņēmuma vadītāju par personiskām interesēm vai citiem apstākļiem, kas var radīt personīgu ieinteresētību un traucēt godprātīgai pienākumu veikšanai, par iespējamo interešu konflikta situāciju darbinieks, izmantojot brīvas formas iesniegumu, paziņo Uzņēmuma vadītājam, pēc šādas informācijas saņemšanas darbinieka funkcijas tiek uzdotas citam darbiniekam saskaņā ar noteikto aizvietošanas kārtību.
15. Lai saņemtu likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktajā kārtībā amatu savienošanas atļauju, darbinieks amatpersonai (institūcijai), kas ieceļ, ievēlē vai apstiprina darbinieku valsts amatpersonas amatā, iesniedz brīvas formas iesniegumu, norādot amatu nosaukumus, kuru savienošanai darbinieks lūdz atļauju, un pievieno iesniegumam savienojamo amatu aprakstus.
16. Darbiniekam, kam izdota amatu savienošanas atļauja, līdz katra gada 31.janvārim ir pienākums, izmantojot brīvas formas iesniegumu, informēt institūcijas vadītāju, vai nav mainījušies tiesiskie un faktiskie apstākļi, kādi pastāvēja amatu savienošanas atļaujas izsniegšanas brīdī, un vai amatu savienošana joprojām nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar darbiniekam saistošām ētikas normām un nekaitē darbinieka pienākumu pildīšanai.
17. Saskaņā ar noteikto kārtību darbinieks informē (ceļ trauksmi) par iespējamiem pārkāpumiem, kurus novēro, pildot pienākumus, cieņpilni izturas pret darbiniekiem, kas ceļ trauksmi.
18. Uzņēmuma valdei ir pienākums nodot saņemtos iesniegumus par iespējamiem koruptīviem nodarījumiem un interešu konfliktiem Ētikas komisijai.
19. Uzņēmuma valde informē Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju par iespējamo koruptīvo nodarījumu vai interešu konfliktu, ja Ētikas komisija izskatot iesniegumu, konstatē likumā, kas reglamentē interešu konflikta novēršanu, noteiktās koruptīvā nodarījuma vai interešu konflikta pazīmes.
20. Uzņēmuma valdei, Ētikas komisijas locekļiem aizliegts izpaust informāciju par to, kurš darbinieks informējis par koruptīviem nodarījumiem vai interešu konfliktiem, un radīt šim darbiniekam tiešas vai netiešas nelabvēlīgas sekas.

IV Uzņēmuma darbinieku uzvedības pamatprincipi

21. Darbiniekam jāatbild par sava amata pienākumu likumīgu, godprātīgu, kvalitatīvu veikšanu un korektām attiecībām ar kolēģiem, apmeklētājiem, priekšniekiem un padotajiem.
22. Darbiniekam jārikojas saskaņā ar Uzņēmuma un sabiedrības interesēm, citu starpā ir aizliegta nepamatota darba devēja vai Uzņēmuma darbinieku aprunāšana.
23. Darbinieks amata vai darba pienākumus pilda, atturoties no darbībām, kas varētu negatīvi ietekmēt lēmuma pieņemšanu un mazināt Uzņēmuma autoritāti un darbības nozīmi.
24. Darbinieks ar savu izturēšanos pret citiem darbiniekiem un personām nedrīkst radīt pamatu aizdomām par negodprātīgu rīcību un ietekmējamu stāvokli.
25. Darbiniekam ir pienākums īstenot Uzņēmuma valdes locekļa rīkojumus. Paklausības pienākums neietver pienākumu ievērot rīkojumus, kas liek darīt kaut ko nelikumīgu vai neētisku.
26. Darbiniekam ir pienākums ziņot darba devējam par apstākļiem, kas viņam kļuvuši zināmi un kas var nodarīt darba devējam, darbiniekiem vai kādam citam zaudējumus vai kaitējumu.
27. Darbinieks izmanto darba laiku intensīvi un lietderīgi.
28. Darbiniekam ir pienākums lietot un rūpēties par Uzņēmuma resursiem visekonomiskākajā un racionālākajā veidā.
29. Darbinieks lemj radoši, mērķtiecīgi, izrāda pašiniciatīvu un izsaka savus priekšlikumus darba pilnveidošanai.

30. Darbinieks ir atbildīgs par darba pienākumu savlaicīgu un kvalitatīvu izpildi.
31. Darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.
32. Vienlaikus atrodoties darba attiecībās ar citu darba devēju, darbinieki ievēro Kodeksā iekļautos pamatprincipus un normas.
33. Ārpus darba laika darbinieks izvēlas tādu uzvedības stilu, lai neradītu šaubas par objektīvu un godīgu profesionālu pienākumu veikšanu.
34. Saskarsmē ar lobētāju darbiniekam ir aizliegts:
 - 34.1. neievērojot vienlīdzības principu, kādam no lobētājiem nodrošināt īpašas priekšrocības, salīdzinot ar citām ieinteresētajām privātpersonām;
 - 34.2. pieņemt no lobētāja vai privātpersonas, kas nodarbina lobētāju, dāvanas, viesmīlības piedāvājumus vai citus labumus savām vai citu personu vajadzībām;
 - 34.3. izmantot savu dienesta stāvokli un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu ekskluzīvu piekļuvi Uzņēmuma valdes loceklim vai darbiniekiem, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo dokumentu vai to projektu ierosināšanu, izstrādi, saskaņošanu, pieņemšanu vai izsludināšanu;
 - 34.4. maldināt lobētāju, radot iespaidu par ekskluzīvas piekļuves nodrošināšanu Valdes loceklim, darbiniekiem vai iespējamību ietekmēt viņu rīcību;
 - 34.5. lūgt lobētāju vai privātpersonu, kura nodarbina lobētāju, materiāli atbalstīt publiskās varas institūcijas, kurā viņš ir nodarbināts, rīkotos pasākumus.

V Profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu izvērtēšana

35. Sūdzības par darbinieku šajā Kodeksā noteikto normu pārkāpumiem izskata Ētikas komisija. Ētikas komisiju izveido un tās nolikumu apstiprina Uzņēmuma valde.
36. Uzņēmuma vadība un Ētikas komisija uzrauga Kodeksa pielietojumu, periodiski pārbaudot tā piemērotību, adekvātumu un efektivitāti visos Uzņēmuma līmeņos, nepieciešamības gadījumā pilnveidojot to.
37. Kodeksa noteikumu neievērošanas gadījumā jautājumu par Uzņēmuma darbinieka amorālo rīcību var ierosināt ikviena fiziska vai juridiska persona. Iesniegums vai informācija ar pietiekamu pamatojumu par personas amorālo rīcību tiek iesniegts(a) Uzņēmuma valdei. Iesniegums vai informācija nedrīkst būt anonīms(a). Iesniegumu vai informāciju par Uzņēmuma darbinieka amorālo rīcību Uzņēmuma valde virza izskatīšanai Ētikas komisijā.
38. Ētikas komisija sūdzības izskata Ētikas komisijas reglamentā noteiktajā kārtībā.
39. Ētikas komisija informē Valdes locekli par izskatītajām lietām.
40. Ētikas komisijas lēmumiem par ētikas normu pārkāpumiem ir ieteikuma raksturs.
41. Uzņēmuma Valdes loceklis, pamatojoties uz Ētikas komisijas ieteikumu, pieņem lēmumu par darbinieka atbildību.

VI Noslēguma jautājumi

42. Ētikas kodekss stājas spēkā 2019.gada 01.aprīlī.
43. Kodekss ir brīvi pieejams Uzņēmuma darbiniekiem un sabiedrībai. Kodekss ir izvietots SIA „Liepājas tramvajs” mājas lapā: www.liepajas-tramvajs.lv, sadaļā „Publiskojamā informācija”.
44. Ar Kodeksu ir iepazīstināmi visi Uzņēmuma darbinieki, kuri parakstās par iepazīšanos ar to.